

N^o
98

BATTHYÁNY GYULA ELEGÁNS PÁR, 1930-AS ÉVEK

„A feltehetően egy színházi látogatás emlékét őrző kettős portré közel egy évszázadnyi, világkörüli vándorlást követően érkezett vissza születésének helyére.”

BATTHYÁNY GYULA (1887–1959)

Elegáns pár, 1930-as évek | An Elegant Couple, 1930s

Olaj, vászon | Oil on canvas, 198,5 x 110 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Batthyány

PROVENIENCIA | PROVENANCE:
| a művésztől közvetlenül vásárolta Victor Barry, amerikai olajmágnás

Kezdő ár | Starting price: 15 000 000 Ft / 39 063 EUR
Becsérték: 26 000 000 – 40 000 000 Ft
Estimate: 67 708 – 104 167 EUR

2. Stephanie és Victor Barry esküvője

Batthyány Gyula gróf Vaszary János magántanítványaként indult a művészi pályán. Budapesti és müncheni tanulmányokat követően Párizsban, a Julian Akadémián képezte magát. A fiatal művész számára meghatározó élményt jelentett a francia fővárosban sűrűn vendégszereplő Gyagilev-féle orosz balett, melynek előadásaihoz Léon Bakst készítette a választékos és kifinomultan szecessziós jelmezeket, valamint díszleteket. Az Anna Pavlova és Szergej Nizsinszkij főszerplésével játszott darabok közül Batthyány biztosan látott néhányat az 1910-es évek elején, mert művészetében egészen nyíltan érhető tetten a párizsi orosz balett lenyűgöző látványvilága. „– Akkor jött Párisba a világ-hírű orosz balett. Léon Bakst, a balett rajzolója. Új világok nyíltak előttem. Nagyon büszke vagyok, hogy baráti köréhez tartozhattam. Az orosz balett lemérhetetlenül nagy művészte megrendítő hatással volt rám. Hazajöttem és tizennégyben az Ernstben megrendeztem első kiállításomat” – nyilatkozta Batthyány egy későbbi interjújában. A másik fontos ihlető forrást a francia Gustave Moreau keleties pompájú festészetében találta meg. Moreau szimbolista művészetének középpontjában az „örök nőiséget” megtestesítő, egzotikus környezetben megjelenő nőalakok dominálnak. Ehhez járult még az angol preraffaeliták festészete és Aubrey Beardsley erotikus szecessziós grafikái, mely a századfordulótól kezdve Európa-szerte erőteljes hatást gyakorolt.

3. Marlene Dietrich leopárdmintás ruhában, 1937

4. Jackie Kennedy leopárdmintás kabátban, 1960-as évek eleje

8. Giovanni Boldini: Baronesse Franco Florio portréja, 1924

9. Pierre-Auguste Renoir: Alfred Sisley és felesége, 1868 Wallraf-Richartz Museum, Köln

10. John Singer Sargent: Mme Gautreau portréja

A LEOPÁRD MINTA VILÁGSZERTE

5. Diane von Furstenberg és Andy Warhol

6. Claudia Schiffer leopárdmintával, 1992 Vogue

7. Jennifer Lopez leopárdmintás ruhában

Batthyány első gyűjteményes kiállítását a budapesti Ernst Múzeum rendezte meg 1914-ben. A tárlat elsőpró sikert aratott, a festmények többsége főúri tulajdonba, az Andrássy-, Hadik- és Zichy-családok birtokába került. Batthyány újabb kollekciójának bemutatására még szintén 1914-ben, a Céh-beli első kiállításán került sor. A tárlat katalógusában a festő írásban is megfogalmazta művészi hitvallását: „A szép megrögzítése, az *aesthetikus gyönyör megvalósítása a művész céljai. Ezeknek elérésében pedig ha fáradság és szenvedés is, látszatja ne legyen. Az igazi remekmű mindig könnyed. Könnyű szerrel, de biztos készséggel megjeleníteni a lét napos szépségeit: ez művészeti ideálom. A bánat, a nyomorúság, minden, ami leverő és rossz-szul eső, nem valók megörökítésre. Legyen a képzőművész az emberiség kiválasztottja, ki csak a szépet, színeset, gazdagot, illatosat látja. Abba mélyedjen el; abba merüljön bele. Leike legyen annyira telítve szépséggel, szín-*

nel, gazdagsággal és illattal, hogy ha az élet szükségéi utol is érik, erőt rajta ne vehessenek. A művészet legyen diadala az örömeknek; legyen orgiája minden gyönyörnek.” Batthyány élet- és művészeti filozófiája tökéletesen rimel Oscar Wilde, a 19. század végi nagy hatású író és életművész gondolataira.

A most aukcióra kerülő kép születésének idején, az 1930-as években Batthyány sikerei és pályája csúcson állt, a hazai és európai arisztokrácia kedvelt portréfestőjeként a társasági élet középpontjában tűndökölt. Gyakori hosszabb-rövidebb külföldi útjai során eljutott Madeirára és a Kanári-szigetekre, valamint beutazta Spanyolországot és Portugáliát. 1931-ben Berlinben, 1934-ben Londonban, egy évvel később pedig New Yorkban rendezett önálló kiállítást, mindenhol ünnepezték képeiből. Elegancia és finomság hasonlíthatatlan elegye, műfajokon és témákon átívelő következetességgel alkotja Batthyány művészetének fő jellemzőjét. Az elegáns párt ábrá-

zó kettős portrén Victor és Stephanie Barry jelenik meg. A házaspár 1933-ban született leánya tanúsága szerint, apja egy olajtársaság vezetőjeként költözött családdal New Yorkból Prágába még az 1930-as évek közepén. Valamilyen társasági eseményen ismerkedhettek meg a festővel, akitől reprezentatív képmást rendeltek, mely azután mindenhová elkísérte a családot. Aukcióra való kerülését megelőzően, utólag a Barry-család londoni otthonát díszítette. A feltehetően egy színházi látogatás emlékéét őrző kettős portré közel egy évszázadnyi, világszerte vándorlást követően érkezett vissza születésének helyére. (A festőtől még két másik képet is vásárolt a családnak, a Cirkusz, és Löverseny című alkotásokat). Batthyány izzig-vérig európai festészetének külföldi párhuzamai között említhető a Londonban híressé vált John Singer Sargent, és az olasz származású, de Párizsban ünnepezték Giovanni Boldini portréművészetét.

RUM ATTILA